

Megoldás. Ha közvetlenül a naplemente után gyorsabban megyünk (utazunk, repülünk) nyugatra, mint amekkora a földfelszín kerületi sebessége azon a helyen, akkor elérhetjük, hogy nyugaton látjuk felkelni a Napot. Lényegében ugyanezt érvük el akkor is, ha egy magas torony aljánál bevárjuk a naplementét, majd gyorsan felmegyünk lifttel a torony tetejéig. Lehetséges, hogy olyan magasan leszünk, ahol még nem ment le a Nap, útközben tehát nyugaton láttuk fölkelni a Napot.

Megjegyzés. Több megoldó is írta, hogy a Földdel ellentétesen forgó bolygón (ilyen „retrográd forgásirányú” például a Vénusz) nyugaton felkelő Napot lehet látni. Ez logikus, de mégsem helyes állítás! A Naprendszer különböző égitestein az északi irányt a forgástengelyüknek és a jobbkez-szabálynak megfelelően értelmezik; a kelet–nyugati irányokat pedig ehhez az északi irányhoz képest ugyanúgy, mint itt a Földön. Ennek megfelelően a retrográd forgású Vénusz felszínéről nézve a Nap és a csillagok ugyancsak *keleten* kelnek fel, éppen úgy, mint minálunk.

Az égtájak értelmezése a Földtől különböző égitesteken nem nyilvánvaló, és lényegében csak megállapodás kérdése. A Hold egyik óriási „tengerét” a Mare Orientale-t (Keleti Tengert) például az égitest délnyugati szélénél találjuk. A korábbi égtáj-használatra utaló elnevezést – történeti okokból – változatlanul használjuk ma is.

A retrográd forgásirányra hivatkozó (és a fentiek értelmében hibás) dolgozatok, ha az érvelésük helyes volt, a teljes pontszámot kapták, mert egy földrajzi (esetünkben csillagászati) fogalom nyelvi értelmezése nem tartozik a feladat *fizikai* lényegéhez. (*A Szerk.*)